

Het formele deel van het curriculum is vastgelegd in kerndoelen en eindtermen. Hoe formuleer je bruikbare leerdoelen voor leerlingen? Welke stappen kan een leerling zetten om het leerdoel te behalen? En waar let je op als je leermaterialen kiest, arrangeert of ontwikkelt? In deze opdracht werk je leerdoelen voor leerlingen uit tot concrete leeractiviteiten.

DOEL

Je ontwikkelt in grote lijnen leeractiviteiten voor een lessenserie (format).
Je maakt bewuste keuzes uit (delen van) leermaterialen die aansluiten bij de leerdoelen.
Je krijgt inzicht in de stappen die je nog kunt gaan zetten bij de ontwikkeling van eigen leeractiviteiten.

BENODIGDE HARDWARE

Device met Excel of ander spreadsheetprogramma.

ANDERE BENODIGDHEDEN

- Idee voor een lessenserie/onderwerp/thema/vaardigheid
- <http://leerplaninbeeld.slo.nl>
- Leerdoelenkaart per vak of syllabus met eindtermen
- Kleurpotloden/stiften (dunne)
- Dikke stiften
- Flaps
- Checklist taxonomie van Bloom
- padlet.com

VOORKENNIS

Je bent op de hoogte van het formele deel van het curriculum en de 'ruimte' die dit biedt aan eigen invulling door leerlingen en/of docenten.

STAPPENPLAN

Opdracht A

1. Kies een vak (of meerdere vakken, vakoverstijgend), niveau en leerjaar.
2. Kies een 'eenheid' waarmee je aan de slag wilt gaan. Een 'eenheid' of lessenserie kan een hoofdstuk, een thema, een vaardigheid of een onderwerp zijn. Je kunt een eenheid kiezen omdat het onderwerp meer aandacht nodig heeft, je interesse heeft of omdat je het anders wilt gaan aanpakken.
3. Welke begrippen/onderwerpen horen hierbij? Maak hiervan een mindmap op een flap of een digitale versie, bijvoorbeeld met Padlet.
4. Koppel hieraan de leerdoelen en/of begrippen die zijn vermeld op de leerdoelenkaart of in de eindtermen. Gebruik de codering of kleurtjes.
5. Voeg zo nodig en wenselijk leerdoelen, vaardigheden en/of begrippen toe. Gebruik hierbij eventueel een methode.

Opdracht B

1. Herformuleer voor deze eenheid de leerdoelen voor de leerlingen. Let daarbij op de handelingswoorden (zie Checklist taxonomie van Bloom). Wat moet een leerling kunnen?
2. Hoe kan een leerling bewijzen dat deze leerdoelen zijn behaald? Welke activiteit(en) past/passen daarbij?
3. Hoe is de eenheid (lessenserie) opgebouwd?
Denk daarbij aan:
  - Hoe komt een leerling aan benodigde kennis en vaardigheden?
  - Hoe verwerkt een leerling de kennis? Hoe oefent een leerling met de vaardigheden?
  - Op welke manieren kun je differentiëren?
  - Welke verschillende leerroutes zijn mogelijk?
  - Welke keuzes kunnen leerlingen maken?
4. Welke leermaterialen kun je hierbij inzetten?

Tot slot: Welke vervolgstappen ga je zetten?

TIPS

Het is slechts een eerste vingeroefening in het werken met leerlijnen en het ontwikkelen van een lessenserie. Inzicht verwerven in het proces is het belangrijkste. Blijf dus niet te lang hangen in een bepaalde stap. In deze opdracht is slechts een mogelijke werkvorm beschreven. Je kunt een lessenserie ook door middel van andere werkvormen ontwikkelen.